

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudkyň Daniely Zemanové a Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **FROS ZPS s.r.o.**, se sídlem Těšínská 1023/29, Opava, zast. Mgr. Josefem Bartončíkem, advokátem se sídlem Koliště 259/55, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2017, čj. 24601/17/5000-10480-712244, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 2. 2018, čj. 22 Af 86/2017-47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 4 114 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejího zástupce Mgr. Josefa Bartončíka, advokáta.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně čerpala v letech 2005 až 2009 příspěvek z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Dne 21. 4. 2015 ji Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě, vyzval k vrácení poskytnutých peněžních prostředků ve výši 8 919 020 Kč do 30 pracovních dnů ode dne doručení výzvy (4. 6. 2015), jelikož na základě podnětu zjistil, že v žádostech o příspěvky žalobkyně uvedla nepravdivé údaje o počtu zaměstnaných osob se zdravotním postižením a výši jejich mzdových nákladů. Dne 19. 6. 2015 úřad práce oznámil Finančnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen „správní orgán I. stupně“), že žalobkyně porušila rozpočtovou kázeň, jelikož ve lhůtě stanovené ve výzvě ze dne 21. 4. 2015 nevrátila poskytnuté prostředky. Dne 4. 9. 2015 správní orgán I. stupně v této věci zahájil daňovou kontrolu, kterou ukončil dne 23. 2. 2016. Po ukončení daňové kontroly vydal správní orgán I. stupně dne 4. 3. 2016 platební výměr, ve kterém žalobkyni vyčíslil odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 8 897 945

Kč. Rozhodnutím ze dne 29. 9. 2016 žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a platební výměr potvrdil.

[2] Předmětem přezkumu v nynější kauze je žalobkyni následně stanovená povinnost uhradit penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně podle § 44a odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Správní orgán v I. stupni vydal dne 26. 10. 2016 platební výměr na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně za období od 5. 6. 2015 do 14. 10. 2016. Penále činilo částku 3 356 269 Kč. Žalobkyně se proti platebnímu výměru na penále bránila v odvolání, ve kterém především namítala, že správní orgán I. stupně při výpočtu penále vycházel z nesprávně stanovené doby prodlení s úhradou odvodu. Žalovaný neshledal v postupu správního orgánu I. stupně při vyčíslení penále žádné pochybení, a proto odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 31. 5. 2017 zamítl.

[3] Žalobkyně následně podala žalobu ke krajskému soudu. Krajský soud shledal žalobu důvodnou. Podle jeho názoru správní orgány vskutku nesprávně stanovily dobu prodlení. Rozhodnutí žalovaného proto rozsudkem ze dne 22. 2. 2018 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost. V ní odmítá závěry krajského soudu, že při vyčíslení penále jakkoliv pochybil. Žalobkyně ve vyjádření polemizuje s argumentací stěžovatele v kasační stížnosti. Nadto poukazuje na skutečnost, že v mezidobí krajský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele ze dne 29. 9. 2016 týkající se odvodu za porušení rozpočtové kázně.

[5] NSS při posuzování přípustné kasační stížnosti dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS úvodem podotýká, že předmětem tohoto řízení je rozhodnutí o předepsání penále za nesplnění povinnosti provést včas odvod za porušení rozpočtové kázně. Podle § 44a odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění do 31. 12. 2017, platí, že [z]*a prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je porušitel rozpočtové kázně povinen zaplatit penále ve výši 1 promile z částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše tohoto odvodu. Penále se počítá ode dne následujícího po dni, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně, do dne, kdy byly prostředky odvedeny nebo u návratných finančních výpomocí vráceny*.

[8] Jak správně upozornil již krajský soud, rozsah přezkumu platebního výměru na penále odvolacím orgánem je limitován, což ostatně platí i pro přezkum soudní. Žalovaný ani soud se tak v řízení o opravném prostředku nemohou zabývat námitkami směřujícími proti samotnému uložení odvodu. Lze se však zabývat například otázkami, zda měly správní orgány penále vůbec předepsat, zda penále vyčíslily ve správné výši a za odpovídající dobu (viz např. rozsudky ze dne 11. 5. 2005, čj. 1 Afs 137/2004-62, č.

pokračování

1182/2007 Sb. NSS, věc *GAHR International CZ*, ze dne 9. 1. 2013, čj. 9 Afs 4/2012-30, věc *Zoologická zahrada Ústí nad Labem*; či ze dne 1. 8. 2011, čj. 8 Afs 6/2011-86, který cituje krajský soud v bodě 10. napadeného rozsudku). Argumentace stěžovatele se vztahuje k samotnému výměru penále, v kasační stížnosti totiž napadá závěry krajského soudu týkající se stanovení doby prodlení. NSS proto v tomto ohledu neshledal překážku věcného posouzení kasační stížnosti.

[9] Kasační stížnost však nelze věcně přezkoumat z jiného důvodu.

[10] Podle § 2 odst. 5 daňového řádu penále, jakožto příslušenství daně, sleduje osud daně samotné [ve smyslu § 2 odst. 3 písm. b) daňového řádu se rozumí daní i odvod za porušení rozpočtové kázně]. Neexistuje-li tedy samotná daňová povinnost, nemůže existovat ani penále, které je s ní spojeno a sleduje její osud (srov. rozsudky ze dne 22. 1. 2015, čj. 1 As 221/2014-35, body 9-15, věc *obec Sebranice,* ze dne 23. 4. 2015, čj. 6 As 126/2014-44, věc *Lovochemie*).

[11] NSS zjistil, že Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 7. 3. 2018, čj. 22 Af 103/2016 54, zrušil rozhodnutí stěžovatele o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně ze dne 29. 9. 2016 (srov. popis skutkového stavu v bodě [1]) a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Podle krajského soudu i přes doplnění dokazování v soudním řízení přetrvávají pochybnosti o správnosti, byť části, skutkových zjištění ze strany stěžovatele, resp. správního orgánu I. stupně. Krajský soud proto uzavřel, že rozhodnutí stěžovatele vychází ze skutkového stavu, který nemá oporu ve spise. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 3. 2018 a žádný z účastníků proti němu nepodal v zákonné lhůtě kasační stížnost. V době, kdy NSS rozhoduje o kasační stížnosti ve věci penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, tedy již neexistuje pravomocné správní rozhodnutí, jež by ukládalo žalobkyni povinnost k odvodu za porušení rozpočtové kázně, tj. neexistuje základ pro výpočet penále.

[12] Tyto skutečnosti jsou NSS známy z jeho úřední činnosti, a proto k nim nebylo třeba provádět dokazování. Současně jsou známy také oběma účastníkům řízení. NSS je podle judikatury oprávněn tyto skutečnosti zohlednit, přestože nastaly až po vydání rozhodnutí stěžovatele o odvolání. Podle rozsudku ze dne 16. 5. 2007, čj. 2 Afs 30/2007-68, „[m]*ůže-li totiž soud v řízení dokazovat (§ 77 s. ř. s.), pak ve svém rozhodnutí vychází z původních i nových zjištění. Důkazem v řízení o přezkumu penalizačních rozhodnutí jistě je platební výměr, od něhož je penále odvozeno. Dokazovat přitom není třeba skutečnosti, které jsou soudu známé z jeho činnosti (§ 121 o. s. ř., § 64 s. ř. s.). Pokud soud v řízení, jehož předmětem byla zákonnost rozhodnutí na penále, zjistil (a v daném případě o tom není pochyb), že rozhodnutí žalovaného o odvolání proti dodatečným platebním výměrům na daň byla pravomocně zrušena, mohl z toho vycházet*“.

[13] Soud tedy shrnuje, že rozhodnutí stěžovatele ze dne 29. 9. 2016 o stanovení povinnosti odvodu za porušení rozpočtové kázně krajský soud zrušil rozsudkem ze dne 7. 3. 2018 a toto rozhodnutí již nelze napadnout žádným opravným prostředkem. Proto nemůže v žádném případě obstát ani penále, které je matematicky odvozeno právě z částky (stanoveného) povinného odvodu a počtu dnů jeho opožděného vrácení.

[14] NSS nad rámec výše uvedeného konstatuje, že se neztotožnil s procesním postupem krajského soudu, který nevyčkal, až nabude právní moci jeho rozsudek ze dne 7. 3. 2018, čj. 22 Af 103/2016-54, kterým zrušil rozhodnutí ve věci odvodu za porušení rozpočtové kázně a již dne 22. 2. 2018 nyní napadeným rozsudkem zrušil rozhodnutí ve věci penále. I přes právě uvedené však NSS kasační stížnost zamítá. Činí tak z důvodu, že krajský soud zrušil napadené správní rozhodnutí ve věci penále, s čímž se zdejší soud ztotožňuje. Z hlediska ekonomie řízení by se jevilo jako zcela protismyslné zrušit napadené rozhodnutí krajského soudu, který by v dalším řízení nutně musel dospět ke stejnému výroku I. o zrušení napadeného rozhodnutí stěžovatele, jelikož by musel zohlednit, že původní rozhodnutí o odvodu za porušení rozpočtové kázně bylo pravomocně zrušeno (viz již cit. rozsudek v bodě [8] ve věci *Zoologická zahrada Ústí nad Labem*).

[15] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). S ohledem na vše výše uvedené se nezabýval jednotlivými argumenty v kasační stížnosti, jelikož rozhodnutí o věci samé by mělo v nynější kauze pouze akademický význam.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch.

[17] Žalobkyně byla naopak ve věci plně úspěšná a právo na náhradu nákladů řízení jí proto náleží. Náklady řízení spočívají s přihlédnutím k § 7 bod 5., § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v odměně advokáta za jeden úkon právní služby ve výši 3 100 Kč (vyjádření ke kasační stížnosti) a v náhradě hotových výdajů ve výši 300 Kč; celkem tedy 3 400 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně je plátcem DPH, se k částce přičítá DPH ve výši 21 % na částku 4 114 Kč, kterou je stěžovatel povinen zaplatit žalobkyni do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám jejího zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. srpna 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu